

REFERAT Kvalitets- og Efteruddannelsesudvalg for almen praksis (KEU) d. 27-09-2022

Mødedato Tirsdag d. 27. september 2022 kl. 17:00

Mødested Regionshuset Viborg, Konference 1

Indholdsfortegnelse

Mødedeltagere.....	3
Gensidig orientering.....	4
Økonomi, status over udvalgets midler.....	5
Afrapportering fra Nordisk Kongres i Stavanger.....	6
Ansøgning - Samtaler om svær overvægt i almen praksis.....	7
Ansøgning - Tidlig diagnostik af tilbagefald af kræft.....	10

Punkt 1: Mødedeltagere

1-01-72-113-21

Sagsfremstilling

Region Midtjylland, Regionsrådet:
Thrine Rimdal Nørgaard, Regionsrådsmedlem, Regional formand
Annette Roed, Regionsrådsmedlem
Susanne Buch, Regionsrådsmedlem
Mette Edeling Guldberg, Regionsrådsmedlem

Kommunekontaktrådet:
Mahad Yussuf, Byrådsmedlem Aarhus Kommune
Jens Erik Damgaard, Byrådsmedlem Ringkøbing-Skjern Kommune

PLO-Midtjylland:
Henrik Idriss Kise, Formand PLO-M
Bruno Melgaard Jensen, Næstformand PLO-M
Søren Svenningsen, Medlem PLO-M
Jakob Ravn, Medlem af PLO-M
Jane Kirkeby, Medlem af PLO-M
Allan Høg Poulsen, Medlem af PLO-M

PLO-Midtjyllands sekretariat:
Specialkonsulent Debbie Denice Thompson

Lægelige koordinører for PKO, EUV og PUK
Tommy Stoltz Olsen, Lægelig koordinør for EUV og PUK (observatør)
Svend Kier, Lægelig koordinør for PKO (observatør)

Region Midtjylland, administrationen:
Økonomidirektør Mette Jensen, Koncernøkonomi
Vicedirektør Mette Kjølby, Koncern Kvalitet
Kontorchef Jørgen Nørskov Nielsen, Koncernøkonomi
Kontorchef Birgitte Haahr, Koncern Kvalitet
Chefkonsulent Camilla Ulsøe, Koncernøkonomi

Beslutning

Mette Guldberg er udtrådt af udvalget. I stedet er regionsrådsmedlem, Lau Sørensen, indtrådt.

Der var afbud fra Mette Kjølby, Susanne Buch, Mahad Yussuf og Søren Svenningsen.
Birgitte Haahr og Svend Kier deltog på video.

Punkt 2: Gensidig orientering

1-01-72-113-21

Beslutning

Der var ingen punkter til gensidig orientering.

Punkt 3: Økonomi, status over udvalgets midler

1-22-5-08

Resume

Der er udarbejdet en økonomisk oversigt over KEU- og EUV-midler, status pr. 15-8-2022.

Administrationen indstiller,

at den økonomiske oversigt over KEU- og EUV-midler tages til orientering.

Sagsfremstilling

Der er udarbejdet økonomisk oversigt, status pr. 15. september 2022, over Kvalitets-og Efteruddannelsesudvalgets midler og EUV-midler samt de bevilgede projekter.

Der er 4.992.903 kr. tilbage i ikke forbrugte / ikke bevilgede midler i 2022, når de overførte projekter samt bevilgede projekter for 2022 er fratrasket.

Der er til dette møde søgt om projekter, som for 2022 udgør 360.598 kr.

Hvis alle ansøgninger godkendes, er det 4.611.498,82 kr. tilbage i puljen for 2022. Der er herudover søgt om projekter som for 2023 udgør 140.000 kr.

Der vedlægges økonomisk oversigt for 2022, status pr. 15. september 2022. Der vedlægges desuden en oversigt over afsluttede KEU-projekter 2007-2022.

Beslutning

Taget til orientering

Bilag

Oversigt - afsluttede projekter sep 22

Økonomisk oversigt sep 22

Punkt 4: Afrapportering fra Nordisk Kongres i Stavanger

1-30-72-184-20

Resume

En delegation fra MidtKraft deltog i Nordisk Kongres i Stavanger d. 21.-23. juni 2022, som KEU gav en bevilling til. Her gives en afrapportering som oplæg til mundtlig drøftelse.

Administrationen indstiller,

at KEU drøfter udbyttet af at deltage i kongressen.

Sagsfremstilling

Nordisk Kongres i almen medicin fandt sted d. 21.-23. juni i Stavanger. Fra MidtKraft deltog en delegation på 35 personer bestående af uddannelseslæger, almindelige praktiserende læger, MidtKraft-konsulenter, politikere fra region, kommune og PLO-Midtjylland samt administrationen i Region Midtjylland og PLO-Midtjylland. Kvalitets- og Efteruddannelsesudvalget gav en rammebevilling på 400.000 kr. der dækkede conferenceafgift og hotelophold for deltagerne.

Kongressens tema var "On the edge. General practice for future generations". Formålet med delegationen var at skabe netværk og drøftelser mellem medlemmerne af delegationen ud fra de forskellige sessioner, samt at hente inspiration til det fremtidige kvalitetsarbejde i Region Midtjylland.

I løbet af kongressen blev der holdt en MidtKraft café, hvor hele delegationen samt enkelte andre praktiserende læger fra Region Midtjylland deltog. På caféen blev der en god drøftelse af både indtryk fra kongressen samt en mere bred diskussion om almen praksis i almindelighed.

Som de foregående år havde administrationen også denne gang lavet en lukket gruppe på Facebook som et ekstra, virtuelt 'samlingssted', hvor deltagerne kunne dele interessante slides og indtryk fra sessionerne, refleksioner osv.

Tilbagemeldingerne fra især uddannelseslæger og nynedsatte læger var meget positiv. At være en del af MidtKraft-delegationen gav dem en mulighed for mere uformelle samtaler med kolleger, politikere og regionsfolk, som er noget af det særlige ved delegationerne. To uddannelseslæger har i en snak på vejen hjem fortalt, at samtalerne på kongressen bekræftede dem endeligt i valget af almen medicin som speciale, ligesom flere andre - både læger, politikere og regionsfolk - også undervejs gav udtryk for det værdifulde i flere dages samvær og fagligt fællesskab på kongressen.

Beslutning

Alle medlemmer, som havde deltaget på kongressen, var enige om, at det havde været en god tur. Der var dog også forslag til en højere grad af fælles fagligt fokus, fx ved at deltage sammen på udvalgte sessioner, ligesom der var ønske om større fokus på tiltag, der kan styrke relationsdannelse.

Punkt 5: Ansøgning - Samtaler om svær overvægt i almen praksis

1-30-72-148-22

Resume

Der søges om midler til at undersøge, hvordan svær overvægt som risikofaktor for udvikling af sygdom kommunikeres i almen praksis.

Administrationen indstiller,

at Kvalitets- og Efteruddannelsesudvalget ikke bevilger midler til projektet

Sagsfremstilling

Ansøger kommer fra Steno Diabetes Center Aarhus.

Overvægt er i dag en af de største sundhedsudfordringer herhjemme, og andelen af børn unge og voksne, der udvikler svær overvægt, er stigende. Svær overvægt udgør en risiko for udvikling af kroniske sygdomme. Forebyggende samtaler om overvægt er derfor et centralt emne for almen praksis konsultationer.

I Danmark har indsatser til forebyggelse af overvægtsrelateret sygdom været drevet af en udpræget individuel tilgang, med et stort fokus på det enkelte individs viljestyrke og motivation for livsstilsændringer og med et ensidigt fokus på vægt, kost og motion. En sådan tilgang tillægger personer med svær overvægt et stort ansvar og skyld for, hvorvidt et vægttab lykkes eller ej. Svær overvægt er en kompleks tilstand, hvor både psykologiske, socio-økonomiske, samfundsmæssige, biologiske og genetiske faktorer fastholder og forværrer tilstanden.

Almen praksis er den primære indgang til sundhedsvæsenet, og det er ofte her borgere først kommer med symptomer på vægtrelateret sygdom. Almen praksis er derfor et oplagt sted at have meningsfulde og forebyggende samtaler om svær overvægt, da praktiserende læge og sygeplejersker regelmæssigt ser den enkelte borger.

Svær overvægt er et følsomt emne, der kan være udfordrende at italesætte og håndtere for både sundhedsprofessionelle og de personer, der lever med svær overvægt. International forskning viser, at den svære samtale om overvægt bl.a. skyldes, at overvægt er en stigmatiseret tilstand. Rådgivning om livsstilsændringer opleves som tidskrævende og udfordrende for de sundhedsprofessionelle. Tilsvarende oplever patienterne, at sundhedsprofessionelle har stereotype fordomme såsom at svær overvægt er selvforskyldt og forbundet med karaktertræk som dovenskab, mangel på selvdisciplin og lav viljestyrke. Studier viser, at det at blive mødt med negative holdninger og stereotype fordomme kan medføre store psykiske, sociale og fysiske konsekvenser for den enkeltes sundhed. Over tid kan det påvirke tilliden til sundhedsprofessionelle og sundhedsvæsenet.

Nye tal viser, at praktiserende læger i dag giver færre råd om kost og motion til patienterne, end de gjorde for 10 år siden. Om udviklingen er sket som følge af uenighederne mellem Sundhedsstyrelsen og Dansk Selskab for Almen Medicin om nye guidelines er uvist. Den indikerer dog en aktuel spænding i, hvordan overvægt bedst italesættes i mødet mellem borgere og sundhedsfaglige.

Dette projekt har til formål at undersøge, hvordan svær overvægt som risikofaktor for udvikling af sygdom kommunikeres i almen praksis. Med udgangspunkt i dette vil ansøger inddrage borgere, praktiserende læger og praksispersonale for at identificere kommunikative udfordringer. På denne baggrund skal der udvikles kommunikationsredskaber til at fremme en respektfuld og ikke-stigmatiserende samtale.

Projektet forventer følgende resultater:

- Viden om hvordan svær overvægt som risikofaktor for udvikling af sygdom kommunikeres i almen praksis
- Kortlægning af praktiserende lægers, praksispersonales og patienters oplevelse af at tale om svær overvægt
- Udvikling af konkrete kommunikationsværktøjer på baggrund af resultater fra kortlægning af kommunikative udfordringer

Det forventes, at kommunikationsredskaberne efter projektets afslutning vil være klar til afprøvning, evaluering og videre implementering på et regionalt såvel som nationalt niveau.

Økonomi

Der søges om i alt 112.144 kr. Der honoreres på baggrund af den gældende konsulenttakst som pt. er på 975,24 kr. for praktiserende læger. I forbindelse med observation og interview honoreres sygeplejerskerne også efter denne konsulenttakst. Det samlede budget er på 1.821.144 kr. Der er bevilget midler fra Steno Diabetes Center, Aarhus og Institute of Public Health, Aarhus Universitet.

Honorering af:

Praktiserende læger under observation (5 heldagsobservationer, honorering for 60 min pr. dag)	5 dage x 6 moduler x 162,54 kr. pr. modul	29.257 kr.
Praksissygeplejersker under observation (5 heldagsobservationer, honorering for 60 min pr. dag)	5 dage x 6 moduler x 162,54 kr. pr. modul	29.257 kr.
Praktiserende læger under interview (å 45 min. varighed)	4,5 moduler x 6 læger x 162,54 kr. pr. modul	4.889 kr.
Praksissygeplejersker under interview (å 45 min. varighed)	4,5 moduler x 6 sygeplejersker x 162,54 kr. pr. modul	4.889 kr.
Praktiserende læger under workshops (2 å 3 timers varighed)	36 moduler x 3 læger x 162,54 kr. pr. modul	17.554 kr.
Praksissygeplejersker under workshops (2 å 3 timers varighed)	36 moduler x 3 sygeplejersker x 63,5 kr. pr. modul	6.858 kr.
Kørselsudgifter, deltagere 2 workshops	6 personale x 100 km x 3,7 x 2 dage	4.440 kr.
Øvrige udgifter i forbindelse med afholdelse af workshops (forplejning m.m.)		15.000 kr.
I alt		112.144 kr.

Faglig indstilling fra Det Regionale Kvalitetsteam

Formål

Undersøge hvordan svær overvægt som risikofaktor for udvikling af sygdom kommunikeres i almen praksis. På baggrund heraf fremme den respektfulde og ikke-stigmatiserende samtale om svær overvægt, ved at involvere borgere, praktiserende læger og praksispersonale i identificering af kommunikative udfordringer og i fællesskab udvikle nye kommunikationsredskaber

Effekt

- Viden om hvordan svær overvægt som risikofaktor for udvikling af sygdom kommunikeres i almen praksis
- Kortlægning af praktiserende lægers, praksissygeplejerskers og personer med svær overvægts oplevelse af at tale om svær overvægt i konsultationer
- Udvikling af konkrete kommunikationsværktøjer på baggrund af resultater fra kortlægning af kommunikative udfordringer.

Metode

Juni 2022-januar 2025:

- Del 1: Undersøge samtaler om svær overvægt i AP gennem observation af konsultationer samt via opfølgende, individuelle interviews med praktiserende læger og praksispersonale.
- Del 2: Identificere kommunikative barrierer og muligheder fra et patientperspektiv: semi-strukturerede interviews med 12-15 personer med svær overvægt.
- Del 3: Anvende viden fra observationer og interviews som grundlag for udvikling af nye kommunikationsredskaber gennem to samskabende workshops med deltagelse af personale fra almen praksis (n=6) samt personer med svær overvægt

Vurdering

Fedme og heraf livsstilsrelaterede sygdomme er på verdensplan et stort problem og hermed vurderes emnet praksisrelevant.

Det er teamets vurdering, at mange praksis har langt færre vægtsamtaler/livsstilssamtaler og forløb end tidligere. Dels henvises der til kommunale tilbud og dels vælger flere praksis at bruge ressourcerne på andre områder, da det

er deres erfaring at samtalerne sjældent flyter noget. Indtil videre har man derfor ikke knækket koden til vægttab, og på den baggrund er det relevant med ny viden på området.

Der gøres dog opmærksom på, at mange livsstilssamtaler er blevet flyttet over i kommunalt regi, hvilket også er en grund til, at de fylder mindre i almen praksis. Det opleves samtidig som en udfordring, at når almen praksis har samtalerne med patienten, så mangler der relevante tilbud man kan henvise til i kommunalt regi. Det vil ofte være en nødvendig støtte for patienten, da der er mange ting der kan ligge til grund for overvægt, som beskrevet i projektet.

Teamet er forbeholdne overfor, om projektet vil tilføre noget ekstra til konsultationens almindelige patientcentrerede tilgang. Der er tvivl om, hvorvidt projektet vil kunne flytte nok, da det sandsynligvis ikke kun er det kommunikative, som er problemet, men også de manglende understøttende tilbud.

Det Regionale Kvalitetsteam anbefaler, at der ikke gives støtte til projektet, da det vurderes, at en kommunikativ indsats alene ikke vil kunne flytte nok.

Beslutning

Vedtaget som indstillet

Punkt 6: Ansøgning - Tidlig diagnostik af tilbagefald af kræft

1-30-72-342-21

Resume

Projektet vil analysere konkrete patientforløb for otte hyppige kræftformer, hvor udredningen af tilbagefald indledes i almen praksis.

Administrationen indstiller,

at Kvalitets- og Efteruddannelsesudvalget tager stilling til, om der skal bevilges i alt 248.454 kr. til projektet.

Sagsfremstilling

Ansøger er fra Forskningsenheden for Almen Praksis i Aarhus.

Ansøgningen blev behandlet første gang af Kvalitets- og Efteruddannelsesudvalget på mødet den 8. juni 2021. Her blev det besluttet, at man ville afvente Multipraksisudvalgets behandling af ansøgningen, om de ville bevilge midler til honorering af de praktiserende læger. Bevilgede Multipraksisudvalget ikke midler til projektet skulle sagen forelægges KEU's formandsskab med henblik på stillingtagen til en bevilling. En sådan bevilling skulle gå til honorering af praktiserende lægers deltagelse i projektet.

Sagen er sat på dagsordenen, da der er kommet nye medlemmer i KEU.

Det er kun muligt at søge ved Multipraksisudvalget én gang om året. Multipraksisudvalget har i 2022 bevilget 138.870 kr. til projektet til honorering af praktiserende læger. Dette beløb er dog ikke tilstrækkeligt til at dække den fulde udgift i forbindelse med honoreringen. Derfor søger ansøger om 161.130 kr. til dækning af de resterende udgifter. Der søges desuden om 72.240 kr. til dækning af udgifter til et følgebrev til de praktiserende læger samt pakning af brevene.

Beskrivelse af projektet

Mere end 375.000 danskere lever efter behandling af kræft, og hvert år får 38.000 danskere en kræftdiagnose. Risikoen for tilbagefald varierer mellem kræfttyper, men ca. 25 % af kurativt behandlede vil opleve et tilbagefald.

Det er en vigtig opgave at tilrettelægge opfølgingsforløb af færdigbehandlede kræftpatienter i almen praksis og organisere samarbejdet med det øvrige sundhedsvæsen. Et individualiseret og patientnært forløb i almen praksis kan skabe tryghed og kontinuitet for patienterne og potentielt forkorte det diagnostiske forløb. Det kræver dog mere og bedre viden om almen praksis' nuværende rolle og potentiale for at sikre høj kvalitet i kræftopfølgningen i Danmark.

Praktiserende læger har i gennemsnit tilknyttet 100 patienter, som på et tidspunkt har fået en kræftdiagnose. Der efterspørges efteruddannelse og høj faglighed med fokus på optimal udredning af tilbagefald af kræft forud for implementering af kræftopfølgning i almen praksis.

På nuværende tidspunkt tilbydes patienter, der har afsluttet deres behandling, et opfølgningsprogram, hvor tidlig diagnostik af tilbagefald er et hovedformål, da det øger sandsynligheden for helbredende behandling og bedre livskvalitet. Efter afsluttet behandling har patienterne flere kontakter hos deres egen læge, sammenlignet med før de fik kræft. De har desuden tiltagende kontakter i almen praksis op til et tilbagefald. Det betyder, at den praktiserende læge allerede tager del i opsporingen af tilbagefald. Det er uafklaret, hvor og hvordan patienter med tilbagefald af kræft henvender sig, samt om der er specielle udfordringer, når udredningen indledes i almen praksis.

Der er ikke tidligere lavet store, nationale undersøgelser om almen praksis og patienter med tilbagefald og deres udredningsforløb. Det skyldes, at det er vanskeligt at identificere patienter med kræft i forskningsøjemed, da de ikke registreres ensartet i de danske registre. Forskergruppen bag dette projekt har udviklet og valideret nye registerbaserede algoritmer, der muliggør identificering af patienter med tilbagefald af kræft i national skala.

I projektet vil man analysere konkrete patientforløb for otte hyppige kræftformer, hvor udredningen af tilbagefald indledes i almen praksis. Med data om hvordan lægens beslutningsprocesser og handlemåde påvirker længden af det diagnostiske interval, kan det afklares, hvordan praktiserende læger handler ved tilbagefald. Det vil generere viden, der kan kvalificere kliniske retningslinjer, og som kan understøtte organisering af kræftopfølgning i almen praksis med fokus på tidlig diagnostik af tilbagefald af kræft.

Data omfatter, hvor patienterne henvender sig, hvilke symptomer de frembyder i almen praksis, hvordan praktiserende læger agerer, om der forekommer suboptimale hændelser, hvordan praktiserende lægers beslutninger påvirker deres diagnostiske interval, og hvordan længden af det diagnostiske interval påvirker patienternes overlevelse.

Helt konkret vil man i projektet:

- for hver kræfttype beskrive længden af det diagnostiske interval
- analysere de praktiserende lægers beslutningsprocesser og disses betydning for længden af det diagnostiske interval
- identificere lægerapporterede suboptimale hændelser og disses betydning for længden af det diagnostiske interval
- undersøge længden af det diagnostiske interval og om sandsynligheden for at præsentere symptomer i almen praksis er afhængig af faktorer som patientens alder, køn og socioøkonomisk status
- undersøge længden af det diagnostiske intervals betydning for patienternes 1-års overlevelse

Algoritmerne kan identificere patienter med tilbagefald efter lunge-, tyktarm-, endetarm-, bryst-, blære-, æggestok-, livmoder- samt modernærkekræft. Ansøger har fået tilladelse til at kontakte den tilknyttede praktiserende læge og via lægen indhente patientens journaloplysninger. Den direkte kontakt til den praktiserende læge sikrer oplysninger fra alle patientgrupper.

Oplysningerne bliver indhentet via et elektronisk spørgeskema, som sendes til de praktiserende læger. Lægen har mulighed for at tilgå patientjournalen, der rummer oplysninger om symptomer, vigtige datoer i udredningen, lægens tolkning af symptomer og kliniske beslutninger. Det er planen, at der skal udsendes 5000 spørgeskemaer med en forventet svarprocent på ca. 70.

Projektet vil som det første i Danmark kortlægge opsporing af tilbagefald af kræft i almen praksis og dermed give indsigt i en patientgruppe, ingen tidligere har undersøgt dybdegående. Resultaterne fra projektet skal give input til den faglige udvikling på området i almen praksis. Projektet vil dokumentere, hvordan der handles hensigtsmæssigt, og hvad der forsinker tilbagefaldsdiagnosen, og om sundhedsvæsenet tilgodeser alle patienter ens. Sammenhængen mellem længden af det diagnostiske interval og overlevelsen vil være en hjørnesten i tilrettelæggelsen af opfølgningsprogrammer.

Økonomi

Der søges om i alt 248.454 kr. ud af et budget på i alt 2.965.000 kr. Besvarelse af spørgeskemaet honoreres efter ét modul på baggrund af den gældende konsulenttakst (975,24 kr. pr. 1. april 2022) svarende til 162,54 kr pr. modul.

Der er bevilget midler fra Helsefonden, Fonden for Almen Praksis, PLU-fonde, Institut for Folkesundhed, Aarhus Universitet, Praksisforskningsfonden og Multipraksisudvalget.

- Følgebrev, reminder, forsendelse og pakning: 45.990 kr.
- Honorering af praktiserende læger 202.464 kr.

Faglig indstilling fra Det Regionale Kvalitetsteam

Formål

Generere viden der kan kvalificere kliniske retningslinjer og som kan understøtte organisering af kræftopfølgning i almen praksis med fokus på tidlig diagnostik af tilbagefald af kræft.

Effekt

Kortlægge opsporing af tilbagefald af kræft i almen praksis og give input til den faglige udvikling på området. Dokumentere hvordan der handles hensigtsmæssigt, hvad der forsinker tilbagefaldsdiagnosen, og om sundhedssystemet tilgodeser alle patienter ens. Resultaterne vil identificere fokusområder for de praktiserende læger og sundhedsplanlæggere, så forløb for tilbagefald af kræft udvikles til fremtidens sundhedsvæsen.

Metode

Analysere konkrete patientforløb for otte hyppige kræftformer, hvor udredning af tilbagefald indledes i almen praksis. Udføres som tre retrospektive studier i et Ph.d.-projekt. Identificere patienter med tilbagefald efter lunge-, tyktarm-, endetarm-, bryst-, blære-, æggestok-, livmoder- samt modernærkekræft mellem 2021 og 2024.

Kontakte den tilknyttede praktiserende læge og indhente patientens journaloplysninger.

Udsende 5.000 spørgeskemaer til praktiserende læger med en forventet besvarelse på ca. 70%. Sammenkoble spørgeskemadata med danske registre.

Vurdering

Projektet vil bidrage med vigtig viden til kliniske retningslinjer om opfølgning efter kræft i almen praksis inden for 8 kræftsygdomme. Projektet vurderes af bidrage med viden, der kan øge kvaliteten i almen praksis i forbindelse med

kræftopfølgning og kan udrulles nationalt. Der er tale om et spændende projekt, som kan give mere og vigtig viden om patienternes mønstre ved tilbagefald.

Det Regionale Kvalitetsteam anbefaler, at projektet støttes.

Beslutning

Kvalitets- og Efteruddannelsesudvalget besluttede at bevilge 248.454 kr. til projektet.